

21. Odpoveď ministra kultúry Slovenskej republiky M. Maďariča na interpeláciu podpredsedníčky Národnej rady Slovenskej republiky E. Jurinovej podanú 18. apríla 2013 vo veci problematiky úhrady za služby verejnosti poskytované RTVS

Minister kultúry
Slovenskej republiky

Marek MAĐARIČ

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 14-05-2013		
Číslo spisu: <i>PREN-349/2013</i>		
Listy: <i>1/3</i>	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

V Bratislave 2. máj 2013
Číslo: MK – 1806/2013-110/7258

Vážená pani poslankyňa,

listom zo dňa 17. apríla 2013 ste mi formou interpelácie položili nasledujúce otázky:

1. Ako hodnotíte fakt, že zamestnávateľia sú nútení platiť úhrady za služby RTVS dvakrát? Raz ako fyzické osoby, súkromné osoby a druhýkrát ako zamestnanec, či zamestnávateľ. Považujete tento stav za opodstatnený a spravodlivý? Hlavne, ak je viac ako isté, že v mnohých prevádzkach zamestnanci nemôžu sledovať televíziu, rozhlas?

2. Nemyslíte si, vzhľadom na súčasnú hospodársku situáciu, že zrušenie tohto poplatku (ktorý pre niektorých zamestnávateľov nemá len symbolický charakter, vzhľadom na dosahujúcu výšku), by bolo v súlade s ambíciou vlády uľahčiť život malých podnikateľov?

Dovoľte mi, aby som na Vaše otázky odpovedal v poradí, v akom ste mi ich položili:

1. S tvrdením, podľa ktorého sú zamestnávateľia nútení platiť úhradu za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania (ďalej len „úhrada“) dvakrát, nemožno súhlasiť.

Rozhlas a televízia Slovenska (ďalej len „RTVS“) ako verejnoprávny vysielateľ poskytuje v zmysle zákona službu verejnosti, ktorá je charakteristická predovšetkým tým, že je univerzálne určená verejnosti a verejnosť participuje na existencii tejto služby jej solidárnym financovaním. Pojem verejnosť je právne neurčitý pojem, ktorý sa síce v právnych predpisoch často používa, avšak samotná verejnosť nie je subjektom práva. Vzhľadom na to bolo potrebné v zákone špecifikovať osobu platiteľa, ktorá je súčasťou verejnosti a zároveň subjektom práva. Subjektom práva sú tak fyzické osoby, ako aj osoby právnické. Podľa zákona č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 340/2012 Z. z.) je platiteľom úhrady

a) fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome a

- b) zamestnávateľ, ktorý v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu zamestnáva aspoň troch zamestnancov.

Zamestnanec nie je podľa zákona č. 340/2012 Z. z. platiteľom úhrady, a teda nie je pravdou, že mu z tohto titulu vzniká povinnosť platiť úhradu tak, ako nesprávne uvádzate vo Vašej interpelácii. Pokiaľ ide o zamestnávateľov – fyzické osoby, nie je pravidlom, že každý zamestnávateľ platí úhradu aj ako fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome. V tejto súvislosti je potrebné prihliadať jednak na skutočnosť, že zamestnávateľ, ktorý zamestnáva menej ako troch zamestnancov, nie je v zmysle zákona č. 340/2012 Z. z. povinný platiť úhradu, ako aj na fakt, že fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome, platí úhradu za celú domácnosť bez ohľadu na to, koľko fyzických osôb v tejto domácnosti žije. To znamená, že nie každá fyzická osoba, ktorá žije v domácnosti, v ktorej je odberné miesto, pre spotrebu elektriny v byte alebo v rodinnom dome je povinná platiť úhradu. V prípade, ak aj nastane situácia, kedy jedna fyzická osoba platí úhradu dvakrát, nie je to z dôvodu, že by ju zákon č. 340/2012 Z. z. zaväzoval splniť si tú istú poplatkovú povinnosť opakovane, ale naopak povinnosť platiť úhradu jej vzniká z dvoch rôznych právnych titulov.

Model financovania verejnoprávneho vysielania, ktorý je založený na poplatkovej povinnosti fyzických osôb v rámci súkromnej oblasti a na poplatkovej povinnosti zamestnávateľov, je bežný aj v iných európskych krajinách. Takýto model financovania verejnoprávneho vysielania existuje napríklad aj v Nemecku.

2. V súvislosti s Vašou druhou otázkou je potrebné poukázať na skutočnosť, že práve v súlade s ambíciou vlády uľahčiť život malých podnikateľov, zákon č. 340/2012 Z. z. nadviazal na úpravu v zákone č. 68/2008 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 68/2008 Z. z.“) a nezvýšila sa ním sadzba úhrady pre zamestnávateľov. Nový zákon č. 340/2012 Z. z. zároveň ponechal v platnosti pravidlo, že kto zamestnáva od troch do deväť zamestnancov platí základnú sadzbu úhrady (4,64 eur) a kto má menej ako troch zamestnancov, úhradu neplatí vôbec. Cieľom takejto právnej úpravy je práve minimalizácia finančnej záťaže najmenších zamestnávateľov a tzv. rodinných podnikov.

Navyše zamestnávatelia boli platiteľmi úhrady (resp. predtým koncesionárskych poplatkov) už od roku 1995:

- podľa zákona č. 212/1995 Z. z. o koncesionárskych poplatkoch a o zmene zákona č. 468/1991 Zb. o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania v znení neskorších predpisov boli platiteľmi koncesionárskych poplatkov fyzické osoby, ktoré vlastnili rozhlasový alebo televízny prijímač, samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré rozhlasový alebo televízny prijímač evidovali v účtovníctve, a právnické osoby, ktoré evidovali rozhlasový alebo televízny prijímač v účtovníctve;
- podľa zákona č. 68/2008 Z. z. boli platiteľmi úhrady fyzické osoby, ktoré boli koncovými odberateľmi elektriny v odbernom mieste, z ktorého sa odoberá elektrina pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome a zamestnávatelia, ktorí v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu zamestnávali aspoň troch zamestnancov.

Povinnosť zamestnávateľov platiť úhradu teda nie je novou povinnosťou, a nakoľko právna úprava tejto povinnosti je koncipovaná s cieľom minimalizovať finančnú záťaž najmenších zamestnávateľov, neexistuje legitímny dôvod, aby sa v súčasnosti takáto povinnosť rušila.

S pozdravom

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. Jurinová', written in a cursive style.

*Vážená pani /
Erika Jurínová
podpredsedníčka
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava*

Na vedomie

*Vážený pán
Pavol Paška
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava*